

JIRAPAT PITPREECHA

JIRAPAT PITPREECHA
PAINTINGS 1982-1984

MARCH 14-31, 1984
NEILSON HAYS LIBRARY ROTUNDA
195 SURAWONGSE RD, BANGKOK

DEDICATED TO
MY MOTHER, MY GRANDMOTHER
AND
ALL MY ART INSTRUCTORS

ปกหน้า DYNAMIC OF THE UNIVERSE 30 x 45 cm.

บทนำ

จิราพัฒน์ พิตรปรีชา จิตกรรับ 28 ปี ศิษย์ศิลป์จาก ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่าง พ.ศ. 2518-2521 ได้เดินทางไปศึกษาต่อชั้นปริญญาโท ด้านวิจิตรศิลป์ที่มหาวิทยาลัย ลอง ไอแลนด์ (Long Island-University) ในเครือจุฬาฯ ปี พ.ศ. 2523-2525 จบปริญญาโท เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาวิจกรรม

ในระหว่างที่ศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัย ลอง ไอแลนด์นั้น แนวความคิดของจิราพัฒน์ได้พัฒนาขึ้นตามลำดับจากการเขียน ภาพธรรมชาติมาเป็นเวลานานพอกสมควรทำให้เกิดความ เมื่อหน้ายัง ลิ่งได้เปลี่ยนแนวทางการเขียนภาพมาเป็นแบบ นามธรรม (Abstract) จิราพัฒน์ใช้สีและองค์ประกอบศิลป เป็นสื่อที่สำคัญในการแสดงออกทางความงามในงานจิตรกรรม ของเข้า จิราพัฒน์มีความคิดว่า “สีสามารถแสดงถึงความรู้สึก ทางอารมณ์ บรรยายกาศ (mood) และความงามในตัวของมันเอง ได้อ่ายอิสระโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยเนื้อร่องอื่นมาโน้มนำ” แนวความคิดในการใช้สีแสดงออกถึงบรรยายกาศในแต่ละ ช่วงเวลาของวันนั้นเริ่มขึ้นในสมัยอิมเพรสชันนิสต์ โมเนต์ (Monet) เป็นผู้ที่ให้ความสนใจในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ได้ศึกษา การเขียนภาพตามแนวทางนี้จนประสบผลสำเร็จ ได้รับการ ยกย่องอย่างสูงภาพเขียนของโมเนต์แสดงความรู้สึกในบรรยาย กาศของวันเวลาที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ในสมัยต่อมา แวนก็อก (Van Gogh) ก็ได้ใช้สีแสดงออกทางอารมณ์ (Emotion) เข้าได้ก้าวไว้ว่า “สีจะมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อศิลปะใน

อนาคต” และมันก็เป็นความจริงดังที่เขาได้คาดคิดไว้ จิตรกร ในสมัยต่อ ๆ มาได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องของสีกันมากยิ่งขึ้น มองเดรียน (Mondrian) จิตรกรสมัยใหม่กล่าวว่า “สีมีคุณค่า ทางความงามในตัวของมันเอง” ภาพเขียนของเขาริเริ่มแสดง เนื้อเรื่องของภาพ (painting about color) โจเชฟ แอลเบอร์ส (Josef Albers) จิตรกรร่วมสมัยก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่ใช้สีในการ แสดงออกถึงปฏิกิริยาของสี (Interaction of color) เขายังกล่าวว่า “การแสดงออกของสีแต่ละสีจะดูทางหรือเข้มนั้นอ่อนนี้อุ่นน้ำ กัน (strengths) ของสีที่อยู่ข้างเคียง (related color) แนว ความคิดเรื่องสีของโจเชฟ แอลเบอร์สได้ให้อิทธิพลต่อศิลปิน กลุ่ม อ้อม อาร์ท (Op Art) ในเวลาต่อมา

ในสมัยปัจจุบันจิตรกรเป็นจำนวนมากสนใจในเรื่อง ของสีกันเป็นพิเศษ ได้ทำการค้นคว้าในเรื่องของสีกันอย่าง กว้างขวาง โดยเฉพาะจิตรกรกลุ่ม คาเลอร์-ฟิลด์ (Color-Field Painter) ลึกลับว่าจิตรกรกลุ่มนี้โดยส่วนรวมนั้นมุ่งค้นคว้า ถึงการแสดงออกในความงามของสีที่จริงอยู่ แค่จิตรกรแต่ละคน ต่างก็มีแนวทางที่เป็นของตนเองอย่างชัดแจ้ง อาทิ อร์ด- ไฮนาร์ดท์ (Ad Reinhardt) แสดงความงามในสีที่มีความมีดหรือ ความสว่างหรือมีน้ำหนักสี (value of tone) ไกล์เดียงกัน ส่วน มาร์ค ร็อทโก (Mark Rothko) ใช้สีที่มีความมีดความ สว่างและความเข้มข้นและความเจือจาง (value and intensity) ไกล์เดียงหรือเก็บจะทำกันแสดงความงาม แต่ บาร์เน็ท นิวแมน (Barnett Newman) นั้นนิยมใช้สีเดียว (single-color) เรียน ๆ แสดงความงาม

จิราพัฒน์เป็นจิตรกรอีกผู้หนึ่งที่ได้เลือกเอาแนวความคิดร่วมสมัยอันเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม คาเลอร์-ฟิลด์ (Color-Field)-แสดงออกในงานจิตรกรรมของเข้า ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีแนวทางที่เป็นของตัวเองอย่างเห็นได้ชัด ไม่เหมือนกับจิตรกรรมอื่น ๆ ที่ค้นคว้าในแนวทางนี้ ผลงานของจิราพัฒน์ ที่แสดงออกอยู่ในขณะนี้ เขียนขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2525-2527 จึงมีรูปแบบที่แตกต่างกันหลายรูปแบบ อันเป็นผลเนื่องมาจากพัฒนาการด้านแนวความคิดที่ไม่หยุดนิ่งของเข้า

งานเทคนิคคลอลาจ์ (Collage) และสีน้ำ ภาพเล็กที่สุด 3 ภาพ เป็นงานที่เขียนในปี พ.ศ. 2525 มีการแสดงออกในความงามของรูปทรงและสีที่มีความกลมกลืนกัน (color harmony) โดยแสดงออกถึงความรู้สึกสงบเรียบ ภาพเขียนสีน้ำในช่วงปี พ.ศ. 2525-2526 ใช้รูปทรงอิสระ (Free form)-พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพหมายด้วยสีที่มีเด่น จุดสนใจของภาพ (main interest) นั้นอยู่ตรงบริเวณสีสว่าง จิตรกรต้องการพิสูจน์ให้เห็นว่าจุดสนใจของภาพเขียนนั้น ไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่เสมอไป ซึ่งก็ค้านกับทฤษฎีเก่าที่เชื่อกันมา ภาพเขียนสีอะคริลิกบนผ้าใบนั้นเป็นงานในช่วงปี พ.ศ. 2525 ซึ่งเปลี่ยนจากสีเดียวมาเป็นสีสว่าง ให้ความรู้สึกเป็นบรรยากาศของสี รูปทรงได้เปลี่ยนจากอิสระมาเป็นรูปทรงเรขาคณิต ที่เน้นความเรียบง่าย (simplicity) ภาพเขียนสีอะคริลิกบนผ้าใบชื่อ UNITY รูปเขียนในปี พ.ศ. 2526 นั้น จิตรกรเน้นความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและสีควบคู่กันไป และงานคลอลาจ์และสีน้ำ (collage and water color) ซึ่งเป็นงานล่าสุดของปี พ.ศ. 2527 เป็นงานที่ได้นำเอาความคิดและประสบการณ์ของปี พ.ศ. 2525-2526 มาผสมผสานกัน อาจกล่าวได้ว่าผลงานของจิราพัฒน์ในปี พ.ศ. 2527 เป็นผล

สรุปจากประสบการณ์ของปี พ.ศ. 2525-2526 นั้นเอง ซึ่งกันน้ำมีความก้าวหน้าขึ้น

หลังจากจิราพัฒน์สำเร็จการศึกษาแล้วจึงเดินทางกลับบ้านในปี พ.ศ. 2525 เริ่มใช้ชีวิตเป็นศิลปินอิสระในกรุงเทพฯ ผู้เขียนรู้สึกดีใจที่จิตรกรตัดสินใจทำงานของเขามาแสดงให้สาธารณะฟังได้ชัด ตามคำเชิญของห้องสมุดเนิลสัน เฮส์ (Neilson Hays) การแสดงผลงานจิตรกรรมของจิราพัฒน์ในครั้งนี้นับเป็นการแสดงเดี่ยว (one-man show) ครั้งแรก ภาพเขียนที่ผู้ชมเห็นอยู่ในการแสดงนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลงานทั้งหมดที่จิตรกรได้ทำขึ้นในระยะเวลา 3 ปีหลังนี้ เนื้อหาที่ไม่อ่านนำมาแสดงให้ดูได้ทั้งหมด เนื่องจากสถานที่จำกัด

จิราพัฒน์เป็นจิตรกรหนุ่มที่มีอนาคตสดใสรุ่นฐานการศึกษาดี หากเขายังศึกษาค้นคว้าต่อไปอีก ก็เชื่อ แน่ว่าจะพัฒนาผลงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป ผลงานที่จิตรกรได้ทำไว้แล้วนั้นคือได้ว่าประสบผลสำเร็จในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น อนาคตของชีวิตศิลปินนั้นยังมีอีกยาวนาน

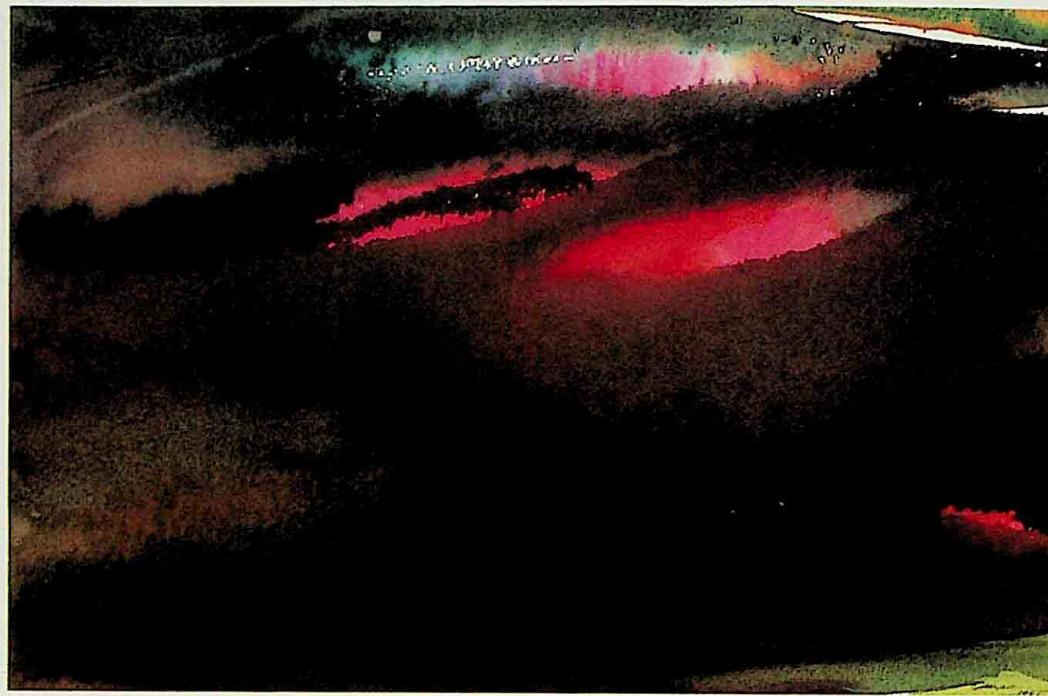
“ศิลปะคือการแสดงออกในทัศนะของศิลปิน” ดังนั้นผู้ชมอย่าได้อาภัยประสบการณ์ของตนเองเป็นเครื่องวัด จงศึกษาแนวความคิดของศิลปินแล้วท่านจะสามารถเข้าถึงศิลปะได้อย่างไม่มีปัญหา

พ.ศ.อิทธิ คงคากุล
หัวหน้าภาควิชาทัศนศิลป
คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฤดูใบไม้ร่วง, 2525
FALL, 1982 Water color 28 x 35.5 cm.

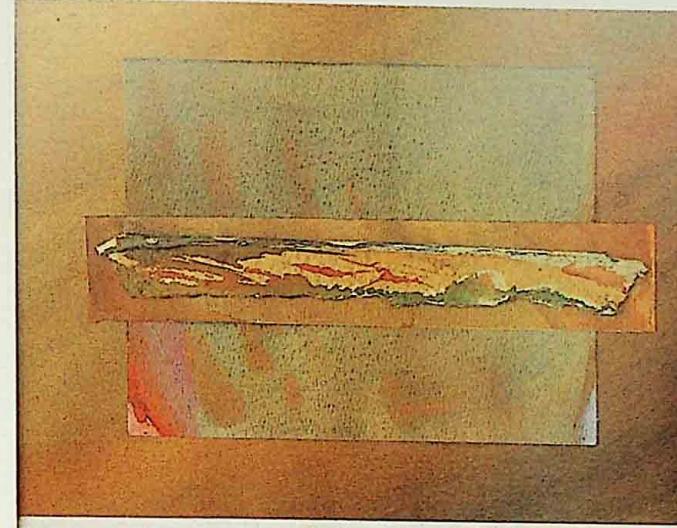
ขอขอบคุณ - พ.ศ.อิทธิ คงคากุล
- อาจารย์ปรีชา อรชุนกุล
- MR. & MRS. BARON
- คุณพิกุล มาลาสิทธิ์
- กบ, ปีอป, ตีก

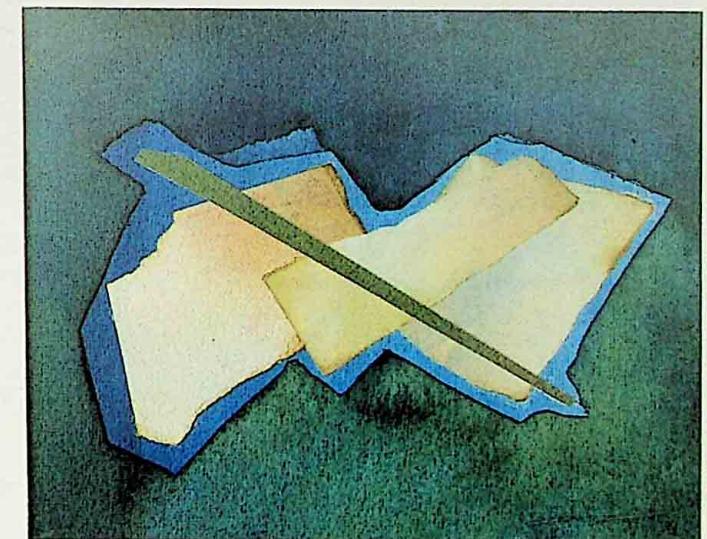
TWILIGHT TIME, 1982 Water color 30 × 45 cm.

งานสีน้ำในชุดแรก ๆ ที่ทำขึ้นในปี 1982 นั้น ข้าพเจ้าอาศัยแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ หรือสภาพแวดล้อม เช่น ถุกกาล, เวลา มาเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างสรรค์ ต่อมา ได้เปลี่ยนแปลงจากเรื่องของเวลา, บรรยายกาศของสี มาเน้นในด้านเรื่องของวัตถุ (object) ในสภาพกาลเวลาโดยนำวัตถุมาเป็นสัญลักษณ์ (symbol) แทนอารมณ์ความคิดอย่างได้อย่างหนึ่ง

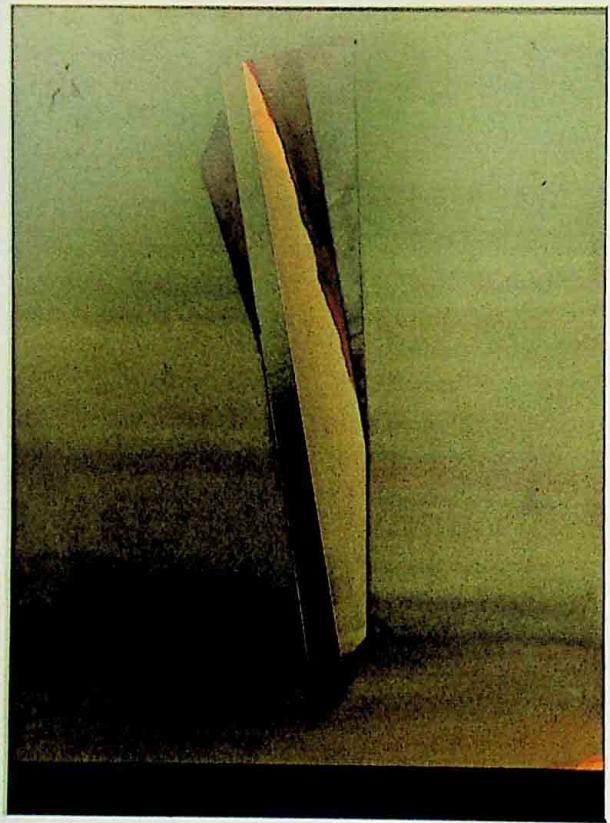
Art Museum Foundation

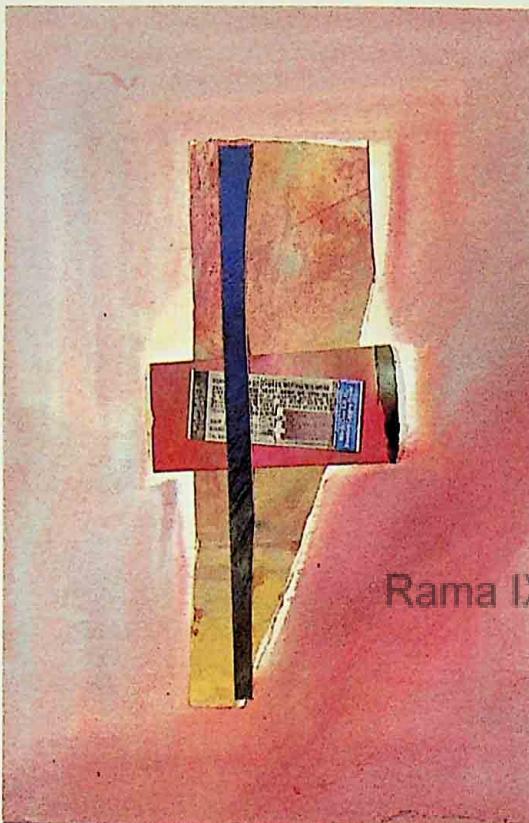
ชีวิตหนึ่ง, 2525 คอลเลกชัน
LIVING THING, 1982 Collage 20 × 25 cm.

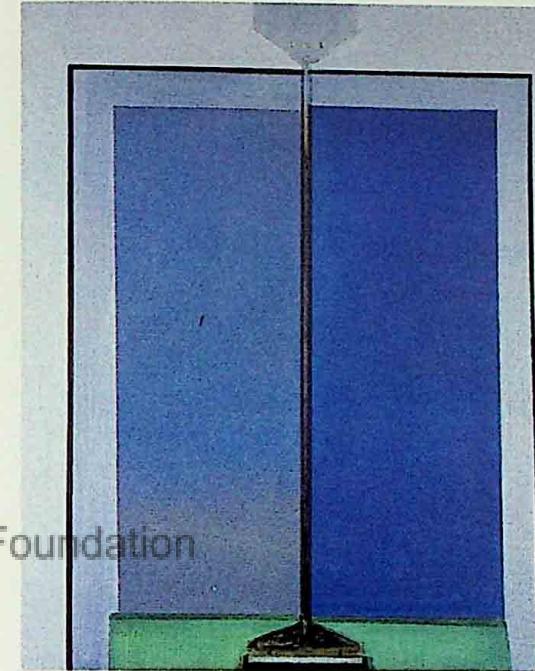
ฤดูหนาว, 2525 คอลเลกชัน
WINTER, 1982 Collage 20 × 25 cm.

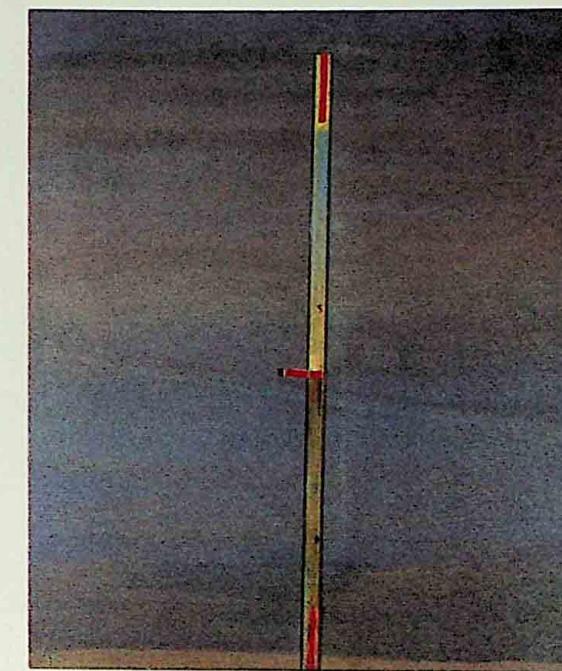
ความสงบรุ่งอรุณ, 2525 คอลเลกชัน
SERENITY AT DAWN, 1982 Collage
28.5 × 38.5 cm.

ไฟ, 2525 คอลเลกชัน
FIRE ALARM, 1982 Collage 30 × 45 cm.

ทะล, 2525 คอลเลกชัน
SAILING, 1982 Collage 66 × 81 cm.

ความโดดเดี่ยว, 2525 คอลเลกชัน
LONELINESS, 1982 Collage 66 × 81 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

จิระพัฒน์ พิตรปรีชา
เกิด 26 ก.ค. 2499

JIRAPAT PITPREECHA

Born July 26, 1956

93 ซอยสายลม ถ.พหลโยธิน กทม. 10400 โทร. 2783009

93 SOI SAILOM, PHAHOLYOTHIN RD., BKK. 10400

TEL. 2783009

2518 การแสดงงานศิลปนิสิตครุศาสตร์ แผนกศิลปศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2519 การแสดงศิลป ของกลุ่มธรรมครั้งที่ 3 หอศิลปพีระศรี

2522 ศิลปกรรมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 หอศิลป มหา
วิทยาลัยศิลปากร

2523 ศิลปนิทรรศ หอประชุมใหญ่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2524 งานแสดงกลุ่ม อิลลูสูด แกลอรี่, นิวยอร์ก

2525 การแสดงของ 2 ศิลปิน HUTCHIN GALLERY,
NEW YORK

2526 นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวงครั้งที่ 7 สำนักงานใหญ่
ธนาคารกรุงเทพฯ จำกัด

2526 งานลายเส้นและภาพพิมพ์ ศิลปินไทยร่วมสมัยสมาคม
Abrecht Düren เยอรมนี

2526 งานแสดงภาพวาดและภาพถ่ายอาเซียน ประเทศไทย
พิลับปินส์

1975 Student Art Exhibition, Dept. of
Art Education, Chulalongkorn Uni-
versity

1976 Dhamma Group Exhibition, The
Bhirasri Institute of Modern Art

1979 Thailand Art Exhibition, Fine Art
Hall, Silpakorn University

1980 Art Exhibition, Main Auditorium,
Chulalongkorn University

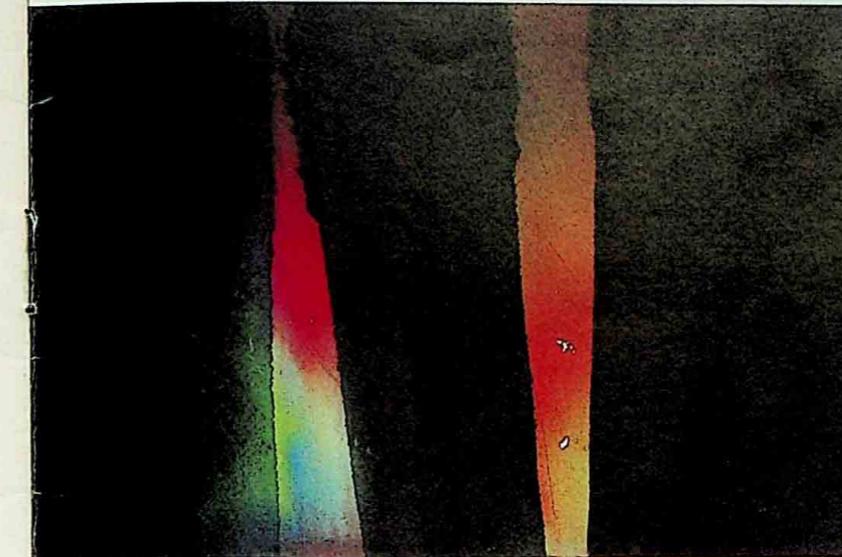
1981 Group Show, Hillwood Gallery,
New York

1982 2 Artists Show, Hutchin Gallery,
New York

1983 7th Bua Luang Art Exhibition,
Head Office, Bangkok Bank,
Thailand

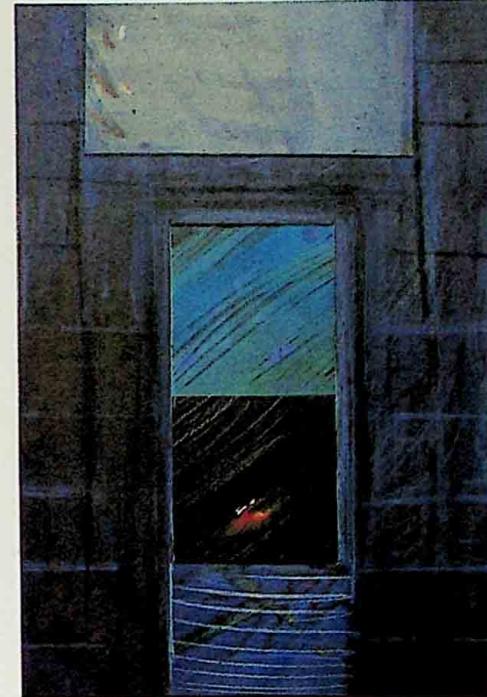
1983 Contemporary Art Exhibition, Albrecht
Dürer Association, Germany

1983 Asian Exhibition of Painting and
Photography, Phillipines

Rama IX Art Museum Foundation

RISE AND FALL, 1983 Water color 12" x 18"

สถานีใต้ดิน, 2527 คอมล่าจ
UNDERGROUND, 1984 Collage 30 x 45.5 cm.

ไม่มีชื่อ, 2525 คอมล่าจ
UNTITLED, 1984 collage

ปกหลัง
การเคลื่อนไหว, 2526
MOVEMENT, 1983 Water color 30 x 45 cm.

Rama IX Art Foundation